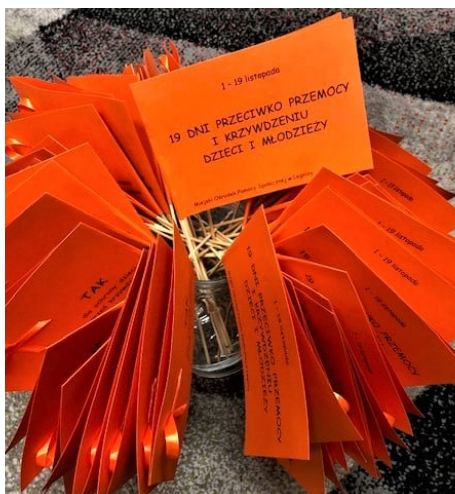

KAMPANIA 19 DNI PRZECIWKO PRZEMOCY I KRZYWDZENIU DZIECI I MŁODZIEŻY

PRZEWODNIK

O kampanii 19 dni

Przez pierwszych 19 dni listopada na całym świecie organizacje i instytucje pracujące z dziećmi, młodzieżą, rodzinami mówią o szacunku, bezpieczeństwie, wolności i prowadzą szereg działań, których celem jest edukowanie i profilaktyka w zakresie zapobiegania przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży.

RAZEM BUDUJEMY ŚWIAT BEZ PRZEMOCY

Inicjatywa organizowania corocznej kampanii społecznej wywodzi się od genewskiej organizacji: **Women's World Summit Foundation** i jest rozwijana od 11 lat.

W Polsce - Fundacja po DRUGIE - zaczęła rozwijać i propagować kampanię w 2014 roku.

Women's World Summit Foundation

WWSF to humanitarna, świecka, pozarządowa i międzynarodowa organizacja non-profit o statusie doradczym ONZ (ECOSOC, UNFPA i DPI), pracuje nad nowym paradygmatem rozwoju z kobietami i dziećmi oraz działa na ich rzecz.

Organizacja powstała w Genewie 8 marca 1991 r. (Międzynarodowy Dzień Kobiet) i jej głównym celem jest wzmocnienie pozycji kobiet, dzieci, młodzieży i organizacji pozarządowych poprzez kampanie transformacyjne i wezwania do działania, aby pomóc w tworzeniu globalnej społeczności, która troszczy się i dzieli swoim potencjałem.

Programy WWSF służą wspieraniu realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ do 2030 r., ochronie praw kobiet i dzieci do równości i pokoju oraz rozliczaniu światowych przywódców z obietnic złożonych na licznych szczytach ONZ i konferencjach międzynarodowych.

WWW.WOMAN.CH

Fundacja po DRUGIE

FpD jest organizacją pożytku publicznego i działa w Warszawie od 2011 roku. W szczególności zajmuje się pracą z młodzieżą doświadczającą bezdomności i zagrożoną wykluczeniem społecznym. Prowadzi w stolicy mieszkania treningowe dla młodzieży w kryzysie oraz dzienny punkt wsparcia, w którym młodzież - poza ciepłym posiłkiem i niezbędnym wsparciem rzeczowym - może skorzystać z pomocy specjalistów.

FpD prowadzi również działalność profilaktyczną, którą kieruje przede wszystkim do młodzieży przebywającej w placówkach - domach dziecka, młodzieżowych ośrodkach socjoterapeutycznych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i zakładach poprawczych.

WWW.PODRUGIE.PL

Kampania **19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży** ma umożliwić realizację celu określonego w Agendzie 2030 Organizacji Narodów Zjednoczonych.

16.2

Skończyć z nadużyciami, wyzyskiem, handlem ludźmi oraz wszelkimi formami przemocy i tortur wobec dzieci do 2030 r.

Co roku WWSF publikuje przewodnik, w którym opisuje najważniejsze problemy oraz wskazuje zagadnienia do poruszenia w ramach działań realizowanych na całym świecie.

Wskazówki nie są jednak wiążące, bo zdaniem organizatorów najważniejsze jest, by podejmowane działania zmierzały przede wszystkim do osiągnięcia ogólnego celu. Jednocześnie należy zauważyć, że formy przemocy stosowanej wobec dzieci i młodzieży różnić się będą w zależności od kultur, sytuacji społecznej, ekonomicznej i innych.

Organizacja, po przeprowadzeniu kampanii, zbiera informacje z całego świata, publikuje raport i przedkłada go na forum ONZ.

Tegoroczny temat widący wskazany przez WWSF to:

DZIECI W KONFLIKTACH ZBROJNYCH

Pomimo wezwań Rady Bezpieczeństwa by w odpowiedzi na COVID-19 skoncentrować się na globalnym zawieszeniu broni, konflikty zbrojne nadal szaleją, a w niektórych przypadkach nasilają się. Pandemia utrudniła podejmowanie działań mających na celu ochronę dzieci uczestniczących w konfliktach - zmieniła się sytuacja w służbie zdrowia, dostęp do pomocy humanitarnej, ograniczona została działalność oświatowa. To wszystko przekładało się na zagrożenie rekrutacją i wykorzystaniem. Przez cały czas obrońcy praw dziecka i praw człowieka podnosili alarm dotyczący „cichej pandemii” przemocy seksualnej i kryzysu zdrowia psychicznego. Bardziej niż kiedykolwiek okazało się potrzebne monitorowanie i zgłaszanie naruszeń.

Właśnie dlatego w 2021 roku WWSF zachęca do podjęcia tego tematu konfliktów zbrojnych w kampanijnych działaniach.

WWSF proponuje również, by każdy dzień trwającej 19 dni kampanii poświęcić innej problematyce.

1 dziecko w konflikcie zbrojnym	2 wykorzystywanie seksualne	3 znęcanie bullying	4 zaniedbanie	5 wykorzystywanie do pracy	6 stosowanie kar cielesnych
7 handel dziećmi	8 proytucja /seksworking	9 proytucja /seksworking	10 pornografia dziecięca	11 handel dziećmi w celach seksualnych	12 stosowanie krzywdzących praktyk
13 dzieci ulicy	14 dostęp do służby zdrowia	15 uzależnienia	16 głód	17 głód	18 internet i zagrożenia
19 wymiar sprawiedliwości	Warto nadmienić, że 20 listopada został ogłoszony przez ONZ Światowym Dniem Dziecka.				

Zaproponowany przez WWSF podział i tematy nie są jednak wiążące. Jak wspominaliśmy wcześniej, w tej kampanii liczy się przede wszystkim, by jej uczestnicy i odbiorcy byli edukowani w zakresie przeciwdziałania różnym formom krzywdzenia i przemocy wobec dzieci i młodzieży.

Kampania ma mobilizować i zachęcać do działania na rzecz zapobiegania przemocy i przyczyniać się do solidarności i aktywności na rzecz zrealizowania ogólnoświatowego celu jakim jest zakończenie przemocy.

Co roku WWSF przyznaje także nagrodę - Innovation Prize – 19 Days of Activism for Prevention of violence against Children and Youth. Ma ona charakter finansowy i co roku otrzymują ją inne organizacje zaangażowane w działalność na rzecz kampanii.

W 2016 roku nagroda została przyznana Fundacji po DRUGIE.

Wybrane fakty i liczby

- Przemoc wobec dzieci dotyka ponad miliard dzieci na całym świecie i kosztuje społeczeństwa do 7 bilionów dolarów rocznie.
- 50% dzieci na świecie co roku doświadcza przemocy.
- Co 5 minut gdzieś na świecie ginie dziecko dotknięte przemocą.
- 1 na 10 dzieci jest wykorzystywane seksualnie przed 18 rokiem życia.
- 9 na 10 dzieci mieszka w krajach, w których kary cielesne nie są całkowicie zakazane, przez co 732 miliony dzieci pozostaje bez ochrony prawnej.
- Co trzeci internauta na całym świecie to dziecko, a 800 milionów z nich korzysta z mediów społecznościowych. Każde dziecko może stać się ofiarą przemocy w sieci.
- Liczba zgłoszeń wykorzystywania seksualnego dzieci w Internecie do NCMEC wzrosła z 1 miliona w 2014 roku do 45 milionów w 2018 roku.
- Każdego roku 246 milionów dzieci na całym świecie doświadcza przemocy w szkole.
- 1 na 3 uczniów był prześladowany przez swoich rówieśników w szkole w ciągu ostatniego miesiąca, a co najmniej 1 na 10 dzieci doświadczyło cyberprzemocy

ZRÓDŁO: ONZ SDG #16.2

- 1 na 3 dziewczynki i 1 na 5 chłopców doświadcza wykorzystywania seksualnego przed ukończeniem 18 roku życia.
- Każdego roku 1 milion dzieci jest zmuszanych, porywanych, sprzedawanych i naciąganych na dziecięcą prostytutkę lub pornografię dziecięcą.
- 100 milionów dzieci żyje lub pracuje na ulicach, codziennie spotykając się z dyskryminacją, przemocą i wyzyskiem.
- 168 milionów dzieci na całym świecie pracuje wśród dzieci. Spośród nich 85 milionów dzieci jest narażonych na niebezpieczną pracę, która zagraża ich zdrowiu i bezpieczeństwu.
- Szacuje się, że 13,5 miliona dzieci – w większości dziewczynek – wyjdzie za mąż przed ukończeniem 18 roku życia.
- Około 4,4 miliona z nich wyjdzie za mąż przed ukończeniem 15 roku życia.
- Ponad 200 milionów dziewcząt i kobiet na całym świecie cierpi obecnie z powodu okaleczania żeńskich narządów płciowych.
- Szacuje się, że co najmniej 1 milion dzieci jest pozbawionych wolności na całym świecie.
- Aż 150 milionów dziewcząt i 73 miliony chłopców na całym świecie co roku pada ofiarą gwałtu lub przemocy seksualnej, zwykle dokonywanych przez osoby z ich kręgu rodzinnego.
- Dzieci z niepełnosprawnością 3-4 razy częściej doświadczają przemocy.
- Szacuje się, że różne siły/grupy zbrojne rekrutują i wykorzystują około 250 000 dzieci.
- Blisko 300 milionów dzieci w wieku od 2 do 4 lat na całym świecie regularnie doświadczają przemocy ze strony swoich opiekunów.

Profilaktyka przemocy i krzywdzenia

DZIECKO - definicja

Zgodnie z Konwencją o Prawach Dziecka (CRC, Artykuł 1), dziecko to „każdy człowiek poniżej 18 lat, chyba że zgodnie z obowiązującym prawem osiągnięto pełnoletność wcześniej”.

KRZYWDZENIE DZIECKA - definicja

Krzywdzenie dzieci obejmuje wszystkie rodzaje działań fizycznych, emocjonalnych, wykorzystywania seksualnego i przemocy oraz zaniedbanie, komercyjne lub inne formy wykorzystywania, wobec dzieci poniżej 18 roku życia. Powoduje ono to rzeczywistą lub potencjalną szkodę dla zdrowia, życia, rozwoju dziecka lub jego godności.

Dlaczego prewencja?

Kluczem nie jest walka z przemocą i krzywdzeniem, ale zapobieganie im. Chodzi o to, by kształtować w odbiorcach właściwe (ustalone, wyuczone) zachowania, które stwarzać będą przeszkody dla działania osób stosujących przemoc. Skuteczną ochroną dla dzieci jest tworzenie kultury niestosowania przemocy. W jej budowanie powinny być zaangażowane władze (tworzące właściwe polityki), ale również społeczeństwo - rodziny, młodzież, organizacje pozarządowe, szkoły, profesjonaliści. Faktem jest, że zapobieganie jest lepsze i tańsze niż reagowanie na nadużycia i przemoc. Pilnie potrzebna jest zatem transformacja od kultury reakcji do kultury prewencji.

Celem profilaktyki jest stworzenie środowiska, które:

- podważa normy społeczne tolerujące nadużycia i przemoc;
- zwiększa zdolność wszystkich do budowania bezpieczniejszych domów, szkół, instytucji, miejsc pracy i społeczności dla dzieci i młodzieży.

Kampania 19 dni w Polsce

Fundacja po DRUGIE pierwszy raz włączyła się w kampanię 19 dni w 2014 roku.

Działania związane z kampanią zostały przeprowadzone w 19 placówkach resocjalizacyjnych (zakładach poprawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych). Codziennie, przez 19 pierwszych dni listopada, każda placówka proponowała własne działania, które przygotowywała z młodzieżą.

Wychowanki i wychowankowie brali udział w przygotowaniu wystaw, przedstawień, happeningów, uczestniczyli w warsztatach, pogadankach, pokazach filmów.

Agnieszka Sikora,
prezeska FpD

Po tej pierwszej kampanii, która była bardzo udana, bo pracownicy placówek i młodzież na prawdę zaangażowali się w przygotowanie ciekawych działań, pomyśleliśmy, że warto zrobić coś więcej i włączyć do projektu kampanii kolejnych partnerów. W kolejnych latach zaczęliśmy zapraszać nie tylko placówki resocjalizacyjne, ale również domy dziecka, szkoły, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe.

I w ten sposób kampania 19 dni zaczęła nabierać tempa. Z 19 partnerów, którzy tworzyli ją w 2014 roku zrobiło się 272 partnerów!

Wszyscy partnerzy, którzy biorą udział w kampanii działają w swoim środowisku lokalnym i samodzielnie przygotowują działania związane z tematyką kampanii. Nie ma tu żadnych ograniczeń, ani narzuconych form pracy.

Wychodzimy z założenia, że partnerami kampanii są profesjonaliści - nauczyciele, wychowawcy, pracownicy socjalni, przedstawiciele policji, kuratorzy etc. Najlepiej znają swój "teren" i swoich odbiorców i będą wiedzieć jakie działania są przede wszystkim potrzebne i jak je przeprowadzić. Rolą Fundacji po DRUGIE nie jest zatem realizowanie działań w ramach kampanii, ale zapraszanie, zachęcanie i aktywizowanie środowisk lokalnych, by wzięły sprawę w swoje ręce.

Jak wziąć udział?

W kampanii 19 dni może wziąć udział każdy podmiot, który realizuje działania na rzecz dzieci, młodzieży, rodzin. W szczególności do udziału zapraszane są:

- placówki oświatowe - szkoły, przedszkola
- powiatowe centra pomocy rodzinie
- ośrodki pomocy społecznej
- organizacje pozarządowe
- zespoły kuratorskie
- policja
- straż miejska
- domy dziecka
- placówki socjalizacyjne i resocjalizacyjne.

By wziąć udział w kampanii wystarczy wypełnić zgłoszenie:

Zawiera ono kilka podstawowych pytań dotyczących partnera i planowanych działań, co ważne nie jest bardzo wiążące, w tym znaczeniu, że jeśli partner zmieni swoje plany i na przykład zamiast warsztatów zrealizuje prelekcję, bo taką formę realizacji uzna ostatecznie za właściwą, nie ma to żadnego znaczenia dla uczestnictwa w kampanii. Najważniejsze jest, by podejmować działania i docierać z ważnym przekazem do społeczności.

Zgłoszenia są przyjmowane przez cały czas, do rozpoczęcia kampanii, czyli do 1 listopada 2021.

W poprzednich latach zdarzało się, że nie wszyscy pamiętali o wysłaniu zgłoszeń i prosili o włączenie ich na listę partnerów już w trakcie trwania kampanii - każda taka prośba była rozpatrzona pozytywnie.

Uczestnicy kampanii dzielą się na partnerów i koalicjantów. Prosimy i zachęcamy organizacje, które zgłaszają swój udział, by zachęcały do włączania się w działania również inne podmioty działające na ich terenie. W ten sposób budujemy ogólnopolską sieć organizacji i podmiotów działających na rzecz zapobiegania przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży.

Możliwe działania

Działania podejmowane przez partnerów i koalicjantów mogą mieć dowolny charakter, ważne jest oczywiście, by opierały się na aktualnej i rzetelnej wiedzy.

Proponowane działania to:

- warsztaty profilaktyczne
- pogadanki
- debaty
- projekcje filmowe z dyskusją
- gry terenowe
- konkursy (plastyczne, filmowe, literackie etc.)
- happeningi, marsze
- przedstawienia
- wykłady
- konferencje i seminaria

Możliwość jest zatem nieograniczona i wszystko zależy od inwencji organizatorów.

Kolorem kampanii jest pomarańczowy, który ma ostrzegać przed niebezpieczeństwem i zagrożeniem, zatem działa profilaktycznie.

Na zdjęciach z poprzednich edycji można zobaczyć pomarańczowe wstążki (oznaczenie kampanii), balony, koszulki.

Przez cały czas - w trakcie przygotowań do kampanii, podczas działań ważny element stanowi informacja.

Rekomenduje się, by uczestniczące w kampanii podmioty, informowały o niej na swoich stronach, w mediach społecznościowych czy przekazując informacje do lokalnej prasy, radia, telewizji.

Koordinacja

Fundacja po DRUGIE, poza rekrutacją do udziału w kampanii i promowaniem jej, prowadzi profil facebookowym, na którym na bieżąco zamieszczane są wszystkie najważniejsze informacje związane z kampanią.

Bardzo ważny jest udział partnerów w tworzeniu tego profilu. Przez cały czas, za pośrednictwem poczty mailowej przyjmowane są informacje od partnerów, w których przedstawiają podejmowane aktywności.

Są one zamieszczane na profilu kampanii i w ten sposób mogą dotrzeć do jeszcze większego grona odbiorców i być inspiracją do działania dla kolejnych podmiotów.

Jak powinna wyglądać informacja przesyłana do koordynatora, by została zamieszczona na profilu kampanii?

- powinna zawierać krótki (maksymalnie 10 zdań) tekst, który partner chce przekazać odbiorcom
- maksymalnie 5 zdjęć do zamieszczenia w mediach społecznościowych (partner musi pamiętać, by pokazujące się na zdjęciach osoby przekazały mu odpowiednie zgody wizerunkowe)

Partnerzy bardzo często chcąc pochwalić się swoimi działaniami przesyłają do koordynatora długie, rozbudowane opisy, które po pierwsze są zbyt obszerne dla potencjalnych odbiorców profilu (NIKT TEGO NIE PRZECZYTA!), a po drugie wymagają dodatkowego działania ze strony osoby odpowiedzialnej za komunikację. Przy dużej liczbie partnerów jest to naprawdę bardzo trudne.

Co zatem należy zawrzeć w informacji, by była ona wyczerpująca, ale jednocześnie, by nie przesadzić:

1/ napisz kto realizował zadanie i kto był odbiorcą (możesz podać liczbę odbiorców)

2/ napisz jaki był cel zadania

3/ na czym ono polegało

4/ podsumuj - jakie udało się osiągnąć rezultaty

i dlaczego to działanie było fantastyczne/ważne/ciekawe

profil kampanii:

<https://www.facebook.com/19dni>

Pod tym linkiem znajdziesz profil kampanii, który warto śledzić z kilku powodów:

- znajdziesz na nim najważniejsze informacje związane z organizacją kampanii
- będziesz mieć dostęp do narzędzi, które Fundacja po DRUGIE opracowuje na rzecz uczestników (scenariusze, podręczniki, filmy)
- będziesz mógł obserwować działania innych uczestników i znajdować w nich inspirację i nowe pomysły
- dowiesz się o ważnych wydarzeniach i szkoleniach organizowanych w ramach kampanii

pisz maile:

19dni@podrugie.pl

Co roku coraz więcej podmiotów włącza się do działania w ramach kampanii - to wspaniała wiadomość! Niemniej komunikacja ze wszystkimi uczestnikami jest dużym wyzwaniem, któremu zwykle musi sprostać jedna osoba z Fundacji po DRUGIE (pracująca na co dzień także przy innych projektach).

Komunikacja mailowa bardzo ułatwia sprawę i jest wystarczającym narzędziem do uzyskiwania i przekazywania informacji o działaniach, ale również pozwala na wspieranie partnerów i zachęcanie do działania.

Dlatego - NIE DZWOŃ, jeśli naprawdę nie musisz. PISZ MAILE.

Zdobywanie wiedzy i doświadczenia

Co roku podsumowaniem kampanii jest **Ogólnopolskie Forum Dobrych Praktyk** organizowane przez Fundację po DRUGIE, podczas którego uczestnicy mają możliwość zaktualizowania wiedzy na temat problematyki przemocy i krzywdzenia dzieci i młodzieży, ale również (i to bardzo ważne!) mogą zaprezentować swoje działania.

W tym roku, podobnie jak w ubiegłym, najprawdopodobniej seminarium zostanie zorganizowane w formie ONLINE, w drugiej połowie listopada.

Dodatkowo zaplanowane zostały:

- 8 godzinne webinary (szkolenia dla specjalistów) dotyczące pracy z osobami doświadczającymi przemocy (pierwszy kontakt, praca w czasie epidemii COVID-19);
- warsztaty dla młodzieży i przeprowadzenie programu edukacyjnego pt. "Przemoc ma twarz";
- spotkania z uczestnikami kampanii, na których będą mogli wymienić się doświadczeniem i nowymi pomysłami oraz otrzymać wsparcie od koordynatora kampanii.

O terminach poszczególnych działań będziemy informować na profilu facebookowym oraz za pośrednictwem maila.

Raport

Po zakończeniu działań realizowanych przez pierwszych 19 dni listopada partnerzy zostaną poproszeni o przekazanie istotnych informacji dotyczących podjętych przez nich aktywności i ich rezultatów.

UWAGA! Dane zbierane będą elektronicznie, a wypełnienie raportu nie będzie skomplikowane. Prosimy pamiętać jednak, by w czasie aktywności zwrócić uwagę na liczbę uczestników biorących w nich udział i rezultaty.

Przewodnik po kampanii 19 dni
został opracowany
przez Fundację po DRUGIE

w ramach projektu
"19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu
dzieci i młodzieży"
dofinansowanego ze środków
Samorządu Województwa Mazowieckiego
i
Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej

Mazowsze.
serce Polski

**MAZOWIECKIE
CENTRUM POLITYKI
SPOŁECZNEJ**